

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA KAFEDRASI
UMUMIY PSIXODIAGNOSTIKA
FANI BO'YICHA

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	300000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi:	310000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Ta'lim yo'nalishi:	60310900 – Psixologiya

Toshkent – 2025

Fan/modul kodi UPD13410	Fan/modul turi majburiy	Ta'lim tili o'zbek	Ishlab chiqilgan o'quv yili 2025/2026									
Har bir semestrda fan/modulning nomi	Semestr	ECTS - Kreditlar	Haftalik dars soatlari	O'quv mashg'ulotlari (soat)					Jami yuklama (soat)			
				Jami:	ma'ruza	seminar	amaliy	laboratoriya				
Umumiy psixodiagnostika I	3	9	4	60	20	20	0	120	180			
Umumiy psixodiagnostika II	4	4	4	60	20	20	0	60	120			
Jami:		10	8	120	40	0	0	180	300			

2.	1. Fanning maqsad va vazifalari: Shaxsning individual psixologik xususiyatlarini baholash va o'lchash nazariyasi, tamoyillari va vositalarini ishlab chiqadigan psixologiya sohasini tadqiq etish 2. Fanning mazmuni: Fanning predmeti va mazmuni. talabalarda umumiy psixodiagnostikaning asosiy tushunchalari va kategoriyalari, psixodiagnostik tadbirlarni tashkil etish tamoyillari, psixometrik mezonlari, test ishlab chiqish tamoyillari, intellektuallik diagnostikasi, shaxsni psixodiagnostik baholash, shaxslararo munosabat, kasbiy saralash, psixodiagnostikaning nazariy va amaliy tamonlarini o'rganadi. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) 3-semestr III. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. Umumiy psixodiagnostikaga kirish. Psixologik diagnostika tushunchasi psixologik tashxis qo'yish usullari va metodlarining ilmiy tizimi sifatida. Psixodiagnostika bilan differensial psixologiyaning, testologiyaning, amaliy psixologiyaning va psixometrikaning o'zaro munosabatlari. Psixodiagnostika va psixologiya tarmoqlari o'rtasidagi bog'liqlik. 2-mavzu. Psixodiagnostika fan va amaliy faoliyat sifatida Psixologik bilimlarni amaliyotda qo'llash, psixologiyaning mos tarmoqlari, differensial psixometrika psixodiagnostikaning asoslanishi. Ilmiy psixodiagnostika bilan amaliy psixodiagnostikaning o'zaro aloqalari. Psixodiagnostik tadqiqotlarning ilmiy tadqiqotlardan farqi. Psixodiagnostik metodikalarining ma'lumot olish usullari orasidagi afzalliklari. Ekspertiza va mijozga maslahat berish psixodiagnostik vaziyatlarni ikki tipi. Psixodiagnostikani qo'llanilish sohalari. Psixodiagnostik tadbirlarni tashkil etish etikasi. Psixologik testlarni qo'llash xususiyatlari. Psixologik test tavsifi. Testlarni bajarishda amaliy ko'nikmalarning o'rni.
----	---

Psixologik testlashtirishning etikaviy muammolari.
Psixodiagnostik faoliyatning kasbiy-etikaviy tamoyillari.
Psixodiagnostik ma'lumotlarning va mijozning shaxsiy sirlarini konfidensialligini ta'minlash. Test natijalarini ma'lum qilish usullari va qoidalari. Tekshiriluvchi oldidagi javobgarlik. Psixologik testlardan foydalanishni nazorat qilishning zarurligi. Diagnostik metodikalardan foydalanish va ularni joriy etish qoidalari.

3-mavzu. Psixodiagnostika tarixi

Psixologik testlashtirishning tarixiy ildizlari. F. Galton, A. Bining testlashtirishning mavjud kelishidagi xizmatlari. F. Galton, A. Bine. Djeyms Kettelning testlashtirishdagi faoliyati va uning dastlabki "zehn testlari". Psixodiagnostikaning XX asrda rivojlanishi. XXI asrda psixodiagnostika. Psixologik testlashtirishning zamonaviy holatlari. O'zbekistonda psixodiagnostikaning rivojlanish tarixi.

4-mavzu. Psixolog-tadqiqotchining kasbiy-etikaviy tamoyillari.

Psixolog faoliyatining etik muammosi, kasbiy me'yorlarning o'ziga xosligi. Psixodiagnostika va huloqatvor. Psixodiagnostika va idroki masalasi. Umumiy psixodiagnostikada tadqiqotchilarning o'zaro munosabatlari dilemmasi.

5-mavzu. Psixodiagnostik tekshiruv va tadqiqotlar

Tadqiqot va tekshiruvning vazifalaridagi tafovutlar. Psixodiagnostik jarayonlarning asosiy bosqichlar. Dastlabki tayyorgarlik bosqichi. Psixologik muammoni va tadqiqot maqsadlarini shakllantirish. Diagnostik metodlarni tanlash. Test o'tkazish sharoitini tayyorlash. Tekshiriluvchining motivatsiyasi va u bilan aloqa o'rnatish. Test jarayonidagi bezovtalanish va test vaqtida zerikish. Ma'lumotlar olish bosqichlari. Metodikalarni tabiiq etish ko'rsatmalarini aniq bajarish zarurligi.

Ma'lumotlarni qayta ishlash va talqin qilish bosqichi. Psixodiagnostikaning psixologik nazariy qurollanganligi va kasbiy tajribalari talqini qilish asosi sifatida. Psixologik diagnostik psixodiagnostikaning asosiy vazifasi sifatida. L.S. Vygotskiy bo'yicha diagnostik turlari: simptomatik, etiologik, tipologik. Psixologik diagnostik mezonlari Psixologik prognost. Tavsiyalar ishlab chiqish, korreksiya dasturlari tayyorlash. Tadqiqot natijalari haqidagi ma'lumotlarni tasavvur qilish. Mijozning psixodiagnostik tekshirish natijalaridan xabardor qilish. Yozma xulosalar berish. Psixodiagnostik tadqiqot bo'yicha hisobot tayyorlash.

6-mavzu. Psixodiagnostika metodlari klassifikatsiyasi va psixologik testlashtirish shakllari

Psixodiagnostika metodlari. Psixofiziologik metodikalar. Apparaturali yordamida xulqni o'rganish metodikalar. Javoblarni tanlashga asoslangan ob'ektiv testlar. So'rovnomalar. Proektiv metodikalar. Kontent-analiz. Psixosemantik metodlar. Keyting-shkalalashtirish bilan uyg'unlashtirilgan kuzatish. Sotsiometriya metodi. Standartlashtirilgan analitik kuzatish. Suhbat va so'rovnoma. Rolli o'yinlar. Diagnostikaga o'rgatuvchi eksperiment. Maxsus

metodlar. Psixologik testlashtirish shakllari. Test batareyalari. Verbal va noverbal testlar. Tezlik va natijalilik testlari. Individual va guruhiy testlar. Blankli, predmetli, apparaturali va kompyuter testlari. Og'zaki va yozma testlar. Psixodiagnostika metodlari tasnifi. Ob'ektiv testlar. Assessment-markaz va alt-assessment personalni kompleks baholash metodlari sifatida.

7-mavzu. Psixodiagnostikaning psixometrik asoslari

Differensial psixometrika. Umumiy va differensial psixometrika. Psixodiagnostika metodikalarida o'chashga va ishlab chiqilga qo'yiladigan asosiy talablar. Standartlashtirish (o'chash) metodlari va ekspert (klinik) metodlar. Psixodiagnostika metodikalar uchun zarur psixometrik talablar.

Ishonchilik. Ishonchilik tasodifiy omillar ta'siriga barqarorlik va aniqlikni o'chash sifatida. O'chash aniqligi muammosi. Hisobga olinmagan omillar ta'siri. Ishonchilik turlari. Ishonchiliklik ko'rsatkichlari.

Validlik va uning turlari. Validlik diagnostika qilinayotgan natijalarning muvofiqligini ta'minlovchi sifatida. Validlik bilan ishonchilik munosabati. Validlik mezonlari. Metodlarning validligini aniqlash uchun tashqi mezonlarni tanlash muammolari. Ekspert baholash metodlari. Validlik turlari. Diagnostik (konkurent) validlik. Kriterial validlik. Joriy va prognoztik validlik. Empirik validlik. Korrelyatsiya tahlili ishonchilik va validlikni aniqlash usullaridan biri sifatida; regressiya tahlili. Konseptual (konstrukt) validlik. Differensial validlik. Yosh differentsiatsiyasiga ko'ra validlik. Faktorli validlik. Faktorli tahlil.

Mazmuniy validlik. Konvergent va diskriminativ validlik. Konsensus validlik. Oshkora (haqiqatli) validlik. Inkrement validlik. Haqiqatli validlikning asosiy xilma xilligi sifatida Sinaluvchining xulq-atvori va haqiqiylikni ta'minlash

8-mavzu. Test me'yor (norma)larining representativligi

Test me'yorlari va ularni representativligi. Diagnostik me'yorlar: absolyut, statistik, kriterial. Test me'yorlarining statistik asoslanishi: tekshiriluvchini diagnostik kategoriyaga mansubligini statistik ishonchilik. Me'yor test ballari shkalasining kritik nuqtasi. Kvantil, kvartil, desil, protsentil, promil. Test shkalalarining foizli me'yorlari. Parametrik me'yorlar. Konversional jadval. Kriterial me'yorlar. Test ballarini empirik taqsimlash asosida representativ me'yorlar olish. Me'yorlashtirish jadvali va shkalalarni chiziqli standartlashtirish. Me'yorlarning odatiyli va barqarorligini tekshirish. Psixodiagnostikada standartlashtirilgan shkalalar bo'yicha yaqqol misollar: Z-shkala, IQ-shkala, T-shkala, stenlar shkalasi. Testning ishonchiligi aniqlash tartibi. Foizli shkala. Kriterial normalar. Sotsial-psixologik normativ. Test uchun me'yorlarni aniqlash. Standartlashtirish uchun tanlanmalarni shakllantirish qoidalari: populyatsiya, representativlik (yosh, jins, kasb, sotsial status), normal taqsimot egri chizig'i. Me'yor turlari: yosh, kasb, kasb, mahalliy, guruh ichidagi. Nisbiy me'yor. Standartlashtirish maqsadi. Standartlashtirish diagnostikani o'tkazish jarayonini bir xillashirish sifatida. Standartlashtirish testning bajarilishi baholash sifatida. Chiziqli standartlashtirish. Nochiziqli standartlashtirish.

9-mavzu. Test tuzishning asosiy bosqichlari

Metodikalar tuzish va moslashtirish texnologiyasi. Testlarning o'ziga xosligini ta'minlash va rasmiylashtirish. Test topshiriqlarini ishlab chiqish va tahlil qilish. Topshiriqlarni saralash va baholash. Test topshiriqlarining murakkablik indeksi (effektivlik) va diskriminativligi. Testning ishonchiligi va validligini aniqlash. Testning baholash tamoyillari.

Kompyuter psixodiagnostikasiga doir metodikalar yaratish. Amaliy psixodiagnostikada dasturiy vositalar yaratish va foydalanish. Testdan foydalanuvchilar va ishlab chiquvchilar uchun normativ talablar. Psixologni psixometrik jihatdan tayyorlash talablari.

10-mavzu: Psixologik testlar va shaxs so'rovnomalari

Shaxsning tadqiq etishning asosiy yo'nalishlari. Shaxs to'g'risida ma'lumot olish usullari: L-ma'lumot, Q-ma'lumot, T-ma'lumot, shaxsni tadqiq etishning proektiv usullari. Psixodiagnostikada shaxs qirralari nazariyalari. "Shaxs qirralarini" psixodiagnostikada ajratish. Shaxsiga tegishli: nazariy farazlar, shaxsning besh omilli modeli. "Katta beshlik"ning universal omillari, shaxsni ta'riflash. "Katta beshlik" mustahkam tekshiruv vositasi sifatida.

Kasbiy faoliyatning psixodiagnostik mezonlari. Kasbiy faoliyatning psixodiagnostik ta'minoti, mutaxassisning kasbiy ahamiyatli sifatleri diagnostikasi, personalni tanlash va baholash, Diagnostika professionalno-znachimiy kachestv spetsialista. Assessment-markaz va alt-assessment personalni kompleks baholash metodlari sifatida

Psixik taraqqiyot diagnostikasi: chaqaloklik, ilk bolalik va maktabgacha yoshdagi psixik rivojlanish diagnostikasi. Anomal psixik rivojlanish diagnostikasi. Rivojlanishni baholash vositalari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

1. Umumiy psixodiagnostika-1 (3-semestr)

1. Fanning maqsad va vazifalari:

Shaxsning individual psixologik xususiyatlarini baholash va o'chash nazariyasi, tamoyillari va vositalarini ishlab chiqadigan psixologiya sohasini tadqiq etish

2. Fanning mazmuni:

Fanning predmeti va mazmuni. Talabalarda umumiy psixodiagnostikaning asosiy tushunchalari va kategoriyalari, psixodiagnostik tadbirlarni tashkil etish tamoyillari, psixometrik mezonlari, test ishlab chiqish tamoyillari, intellektuallik diagnostikasi, shaxsni psixodiagnostik baholash, shaxslararo munosabat, kasbiy saralash, psixodiagnostikaning nazariy va amaliy tamonlarini o'rganadi.

II. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Umumiy psixodiagnostikaga kirish.

Psixologik diagnostika tushunchasi psixologik tashxis qo'yish usullari va metodlarining ilmiy tizimi sifatida. Psixodiagnostika bilan differensial psixologiyaning, testologiyaning, amaliy psixologiyaning va psixometrikaning

o'zaro munosabatlari. Psixodiagnostika va psixologiya tarmoqlari o'rtasidagi bog'liqlik

2-mavzu. Psixodiagnostika fan va amaliy faoliyat sifatida

Psixologik bilimlarni amaliyotda qo'llash, psixologiyaning mos tarmoqlari, differensial psixometrika psixodiagnostikaning asoslanishi. Ilmiy psixodiagnostika bilan amaliy psixodiagnostikaning o'zaro aloqalari. Psixodiagnostik tadqiqotlarning ilmiy tadqiqotlardan farqi.

3-mavzu. Psixodiagnostika tarixi

Psixologik testlarning tarixiy ildizlari. F.Galton, A.Biningning testlarning vujudga kelishidagi xizmatlari. F.Galton, A.Bine. Djeyms Kettellning testlarning faoliyati va uning dastlabki "zehn testlari". Psixodiagnostikaning XX asrda rivojlanishi.

4-mavzu. Psixolog-tadqiqotchining kasbiy-etikviy tamoyillari.

Psixolog faoliyatining etik muammosi, kasbiy me'yorlarning o'ziga xosligi. Psixodiagnostika va huloqatvor. Psixodiagnostika va idroki masalasi. Umumiy psixodiagnostik tadqiqotchilarning o'zaro munosabatlari dilemmasi.

5-mavzu. Psixodiagnostik tekshiruv va tadqiqotlar

Tadqiqot va tekshiruvning vazifalaridagi tafovutlar. Psixodiagnostik jarayonlarning asosiy bosqichlar. Dastlabki tayyorgarlik bosqichi. Psixologik muammoni va tadqiqot maqsadlarini shakllantirish. Diagnostik metodlarni tanlash. Test o'tkazish sharoitini tayyorlash. Tekshiruvchining motivatsiyasi va u bilan aloqa o'rnatish. Test jarayonidagi bezovtalanish va test vaqtida zerikish.

6-mavzu. Psixodiagnostika metodlari klassifikatsiyasi va psixologik testlashing shakllari

Psixodiagnostika metodlari. Psixofiziologik metodikalar. Apparatural yordamida xulqni o'rganish metodikalar. Javoblarni tanlashga asoslangan ob'ektiv testlar. So'rovnomalar. Proektiv metodikalar. Kontent-analiz. Psixosemantik metodlar. Reyting-shkalalashirish bilan uyg'unlashtirilgan kuzatish.

7-mavzu. Psixodiagnostikaning psixometrik asoslari

Differensial psixometrika. Umumiy va differensial psixometrika. Psixodiagnostika metodikalarida o'lchashga va ishlab chiqilgan qo'yiladigan asosiy talablar. Standartlashirish (o'lchash) metodlari va ekspert (klinika) metodlar. Psixodiagnostika metodikalar uchun zarur psixometrik talablar.

8-mavzu. Test me'yor (norma)larining reprezentativligi

Test me'yorlari va ularni reprezentativligi. Diagnostik me'yorlar: absolyut, statistik, kriterial. Test me'yorlarning statistik asoslanishi: tekshiriluvchini diagnostik kategoriyaga mansubligini statistik ishonchlilik. Me'yor test ballari shkalasining kritik nuqtasi. Kvantil, kvartil, desil, protsentil, promil. Test shkalalarining foizli me'yorlari.

9-mavzu. Test tuzishning asosiy bosqichlari

Metodikalar tuzish va moslashtirish texnologiyasi. Testlarning o'ziga xosligini ta'minlash va rasmiylashtirish. Test topshiriqlarini ishlab chiqish va tahlil qilish. Topshiriqlarni saralash va baholash.

10-mavzu. Psixologik testlar va shaxs so'rovnomalari

Shaxsning tadqiq etilishining asosiy yo'nalishlari. Shaxs to'g'risida ma'lumot olish usullari: L-ma'lumot, Q-ma'lumot, T-ma'lumot, shaxsni tadqiq etilishning proektiv usullari. Psixodiagnostikada shaxs qirralari nazariyalari. "Shaxs qirralarini" psixodiagnostikada ajratish.

Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

1. Umumiy psixodiagnostika-1 (3-semestr)

1-mavzu. Shaxsning psixodiagnostik baholash va psixologik testlashing sohalari

Shaxsning tadqiq etilishining asosiy yo'nalishlari. Shaxs to'g'risida ma'lumot olish usullari: L-ma'lumot, Q-ma'lumot, T-ma'lumot, shaxsni tadqiq etilishning proektiv usullari. Psixodiagnostikada shaxs qirralari nazariyalari. "Shaxs qirralarini" psixodiagnostikada ajratish. Shaxsni tegishli: nazariy farazlar, shaxsning besh omilli modeli. "Katta beshlik"ning universal omillari, shaxsni ta'rifi. "Katta beshlik" mustahkam tekshiruv vositasi sifatida.

Kasbiy faoliyatning psixodiagnostik mezonlari:

Kasbiy faoliyatning psixodiagnostik ta'minoti, mutaxassisning kasbiy ahamiyatli sifatlari diagnostikasi, personalni tanlash va baholash, Diagnostika professionalno-znachimiy kachestv spetsialista.

Assessment-markaz va alt-assessment personalni kompleks baholash metodlari sifatida Psixik taraqqiyot diagnostikasi: chaqaloklik, ilk bolalik va maktabgacha yoshdagi psixik rivojlanish diagnostikasi. Anomal psixik rivojlanish diagnostikasi. Rivojlanishni baholash vositalari

Pedagogik diagnostika. Pedagogik testlashing. Maktabdagi o'zlashtirish diagnostikasi. Pedagogik diagnostika metodlari. Ta'lim jarayonida erishganlik testlari.

Maktab psixologik xizmatida psixodiagnostika. Maktab psixologik xizmatida psixodiagnostikaning o'ziga xosligi. O'quvchilarning xususiyatlari, o'quvchi shaxsini, o'quv guruhidagi va pedagogik jamoadagi muhitini, o'rganish.

Klinik psixodiagnostika: profilaktik tibbiyot, psixonevrologik va somatik klinikada psixodiagnostika. Patsientlarning psixik holatini baholash, differensial diagnostika subebno-psixologik ekspertiza

2-mavzu. Temperament va asab tizimi xususiyatlari diagnostikasi

Inson xulq-atvorida asab tizimi xususiyatlarini namoyon bo'lishi. Asab tizimi xususiyatlarini diagnostikasining apparaturali metodlari. Asab tizimi kuchli va labiligidan blankali metodikalar Temperamentning uchta asosiy xarakteristikasini baholash uchun Ya. Strelyau so'rovnomasi. N.N.Obozov

metodikasi. Temperament formulasi (pasporti) metodikasi. Temperament irsiy xarakteristikasini baholash uchun V.M. Rusalovning temperament tuzilishi so'rovnomasi. Temperament tiplarini baholashda D. Keyrs so'rovnomasi. G.Ayzenk so'rovnomalari asosida temperamentni aniqlash.

3-mavzu. Ko'p omilli shaxsning o'rganish so'rovnomalari

Ko'p omilli shaxs so'rovnomalari. Shaxsning to'liq diagnostikasi, R.Ketelning 16 faktorli shaxs so'rovnomasi. So'rovnomalarni qayta ishlab chiqish. Omillar tavsifi. MMRI- (Minnesota Multiphase Personality Inventory). Shaxs individual psixologik xususiyatlarini tadqiq etish. L.N. Sobchikning shaxsni tadqiq etishning standartlashtirilgan metodikasi (SMIL). M.P. Mirosnikov, Ye.D. Sokolov va F.B. Berezinlarning shaxsni atroflicha o'rganish metodikasi (MMIL), G. Ayzenkning shaxsni o'rganish metodikalari (EPI, EPQ, PEN). Katta yoshdagilar bilan ishlagan mo'ljallangan ko'p omilli shaxs so'rovnomasi (Dj. Gouxning Kaliforniya psixologik so'rovnomasi (CPI), Y.Farenbergning "Frayburg shaxsni o'rganish so'rovnomasi" (FBI), L.N. Sobchikning "Individual-psixologik so'rovnomasi". Mayers-Briggsning K.Yung tipologiyasi bo'yicha shaxslarni klassifikatsiyalash uchun shaxs tipologik indikator. T. Liri, R.L. Laforje, R.F. Suheklarning "Shaxslararo munosabatni diagnoz qilish so'rovnomasi".

4-mavzu. Proektiv psixodiagnostikasi

Shaxsning o'rganishda proektiv metodikalarning nazariy asoslari Psixodiagnostikada "proeksiya" tushunchasi. Proektiv metodikalarning imkoniyatlari va cheklanishlari. Ularning ishonchligi va validligini ta'minlash muammolari. Proektiv metodikalari klassifikatsiyasi. Proektiv metodikalarning turlari. Proektiv metodikalar. Siyoh dog'lari metodikasi. Rasmiy testlar. Verbal metodikalari. Avtobiografik esdaliklar. Harakat metodikalari. Proektiv metodikalarni baholash. Proektiv metodikalarni ishlagan uchraydigan xatoliklar.

Tematik apperpsiya testining (TAT, G. Myurrey) mohiyati va ahamiyati L. Bellak va S. Bellakning bolalar apperpsiya testi (SAT). L. Bellak va S. Bellakning qariyalar uchun apperpsiya texnikasi. X. Xekxausenning motivatsiya testi. L.N. Sobchikning rasmiy apperseptiv testi (RAT)

Shaxs va uning holatini baholash uchun M. Lyusherning «Rangni tanla» metodikasi. Yung shaxs tiplarini aniqlashda G. Fritlingning «Rang ko'zgusi» metodikasi. L. Sondi proektiv testi va uning modifikatsiyasi - L.N. Sobchikning portretlarning tanlash metodikasi.

G. Rorshax testi va uning shaxs klinik tadqiqotlari uchun piktogramma metodikasi. Assosiativ metod hikoyani, tarixni yoki jumalarni metodikalarning asosi sifatida. D.M. Saks va S. Levinning "Tugallanmagan jumalar" metodikasi. Hikoya va tarixni tugallash metodikalari. Frustratsion test (S. Rozensveyg). Shaxs muammolari, xususiyatlari va holatlarini o'rganishga mo'ljallangan boshqa proektiv metodikalar.

5-mavzu. Shaxslik sifatleri psixodiagnostikasi

Shaxsdagi aksentuatsiyalarni diagnostika qilish metodikalari (K. Leongard). Aksentuatsiya tiplarini yoritish uchun Shmishek so'rovnomasi (K. Leongard bo'yicha). A.E. Lichkonning o'spirinlardagi aksentuatsiya tiplarini tadqiq etish so'rovnomasi. MMPI metodikasida aksentuatsiyani diagnoz qilish. Shaxsning psixologik tiplarini tadqiq etish. A. Augustinavichyutning sotsionikasi. S. Dellinger shaxsni o'rganish uchun mo'ljallangan psixogeometrik testi.

Mas'uliyatning o'lgash va uning psixodianostikadagi turlari. Dj. Rotter lokus nazorat metodikasi va uning shkalalari. Mas'uliyat darajasini aniqlash so'rovnomasi

O'zini o'zi anglash psixodiagnostikasi O'zini o'zi anglash, o'z-o'ziga munosabat va o'zini o'zi baholash metodlari. Shaxs qadriyatleri diagnostikasi metodikalari

6-mavzu. Shaxsning psixodiagnostik baholash va psixologik testlashtirish sohalari

Shaxsning tadqiq etishning asosiy yo'nalishlari. Shaxs to'g'risida ma'lumot olish usullari: L-ma'lumot, Q-ma'lumot, T-ma'lumot, shaxsni tadqiq etishning proektiv usullari. Psixodiagnostikada shaxs qirralari nazariyalari. "Shaxs qirralarini" psixodiagnostikada ajratish

7-mavzu. Temperament va asab tizimi xususiyatlari diagnostikasi Inson xulq-atvorida asab tizimi xususiyatlarini namoyon bo'lishi. Asab tizimi xususiyatlarini diagnostikasining apparaturali metodlari. Asab tizimi kuchi va labiligidagi blankali metodikalari

8-mavzu. Ko'p omilli shaxsning o'rganish so'rovnomalari Ko'p omilli shaxs so'rovnomalari. Shaxsning to'liq diagnostikasi, R.Ketelning 16 faktorli shaxs so'rovnomasi. So'rovnomalarni qayta ishlab chiqish. Omillar tavsifi. MMRI- (Minnesota Multiphase Personality Inventory). Shaxs individual psixologik xususiyatlarini tadqiq etish.

9-mavzu. Proektiv psixodiagnostikasi

Shaxsning o'rganishda proektiv metodikalarning nazariy asoslari Psixodiagnostikada "proeksiya" tushunchasi. Proektiv metodikalarning imkoniyatlari va cheklanishlari. G. Rorshax testi va uning shaxs klinik tadqiqotlari uchun piktogramma metodikasi

10-mavzu. Shaxslik sifatleri psixodiagnostikasi

Shaxsdagi aksentuatsiyalarni diagnostika qilish metodikalari Mas'uliyatning o'lgash va uning psixodianostikadagi turlari. Dj. Rotter lokus nazorat metodikasi va uning shkalalari. Mas'uliyat darajasini aniqlash so'rovnomasi.

Seminar mashg'ulotlar multimediy qurilmalari bilan jixozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'lkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'lgilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'lgililishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini o'tkazish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Umumiy psixodiagnostika-1 (3-semestr)

1. Psixodiagnostika va baholash mezonlari
 2. Psixodiagnostika va psixologiya tarmoqlari o'rtasidagi bog'liqlikni yoritish
 3. Psixodiagnostik tadqiqotlarning ilmiy tadqiqotlardan farqi.
 4. O'zbekistonda psixodiagnostikaning rivojlanish tarixi
 5. Test metodining yutuq va kamchiliklari
 6. Bolalar hulqi va ruhiyati diagnostika
 7. Pedagogik diagnostika
 8. Klinik psixodiagnostika
 9. Ishga olishda hodim tanlashda psixodiagnostika
 10. Temperament irsiy xarakteristikasini baholash uchun V.M. Rusalovning temperament tuzilishi so'rovnomasi
 11. G. Ayzenk so'rovnomalari asosida temperamentni aniqlash
 12. Kettel 16HP testlari Psixodiagnostikada ishlatilishi
 13. Sont testi va Lyusher testi
 14. Shaxs muammolari, xususiyatlari va holatlarini o'rganishga mo'ljallangan boshqa proektiv metodikalar
 15. «Mavjud bo'lmagan mahluqot», «Oila rasmi» va boshqa metodikalar
- Izoh: Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan mavzu doirasida yangi adabiyotlar ro'yxatini shakllantirish, taxlitiy xisobot, taqdimot materiallari, krossvord, mavzu bo'yicha test topshiriqlari, mavzu bo'yicha tezis va xronologik jadval tayyorlash, esse yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.*

Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) 4-semestr

1-mavzu: Psixik bilish jarayonlari diagnostikasi

Bu yo'nalish inson ongidagi kognitiv jarayonlarni – idrok, xotira, tafakkur, diqqat va tasavvur kabi psixik funksiyalarni baholash va o'lchashga qaratilgan. Testlar yordamida bu jarayonlarning rivojlanish darajasi va holati aniqlanadi.

2-mavzu: Shaxsning funksional holatlari psixodiagnostikasi

Bu diagnostika insonning jismoniy va psixologik faollik darajasini, hushyorlik, charchoq, stress, psixofiziologik holatini o'rganishga qaratilgan. U ish faoliyati samaradorligini oshirish va sog'lom muhitni ta'minlash uchun muhimdir.

3-mavzu: Shaxsning emotsional holatlari psixodiagnostikasi

Bu yo'nalish odamlarning emotsional reaktivligi, affektiv holatlari (quvonch, g'am, qo'rquv va h.k.), stressga chidamliligi, tashvish darajasi va emotsional barqarorligini aniqlashga xizmat qiladi.

4-mavzu: Shaxsning motivatsion sobasi psixodiagnostikasi

Motivatsion diagnostika shaxsni harakatga undovchi ichki sabablari – ehtiyoj, qiziqish, maqsad va intilishlarni aniqlaydi. Ushbu ma'lumotlar ta'lim, mehnat va shaxsiy rivojlanish jarayonlarida katta ahamiyatga ega.

5-mavzu: Shaxsning aksentuatsiya diagnostikasi

Aksentuatsiyalar – bu shaxs xarakterining haddan tashqari kuchaygan jihatlari. Bu diagnostika orqali shaxsning qaysi xarakter aksentual tipiga mansub ekani aniqlanadi (masalan, gipertimik, demonstrativ, pedantik va h.k.).

6-mavzu: Shaxsning pedagogik diagnostikasi

Bu yo'nalish o'quvchilarning o'quv motivatsiyasi, aqliy rivojlanishi, qobiliyatlari va ta'limga munosabatini aniqlash orqali ta'lim jarayonini shaxsga moslashtirishga yordam beradi.

7-mavzu: Klinik psixodiagnostika

Klinik psixodiagnostika ruhiy kasalliklar, emotsional buzilishlar, nevrozlar, depressiya va psixopatiyalarni aniqlash, ularni turkumlash hamda davolash uchun diagnostika vositalarini o'z ichiga oladi.

8-mavzu: Intellektni o'lchash, iqtidor va kreativlik diagnostikasi

Mazkur diagnostika insonning aqliy salohiyati, analitik fikrlashi, muammolarni hal qilish qobiliyati, shuningdek, ijodkorlik darajasini aniqlashga qaratilgan. IQ testlari, Torrens testlari va boshqa metodlardan foydalaniladi.

9-mavzu: Qobiliyatlar diagnostikasi

Qobiliyatlar diagnostikasi orqali shaxsning ma'lum bir faoliyat turiga nisbatan mosligi, potentsiali va iste'dodi aniqlanadi. U turli sohalarida kasb tanlash, ixtisoslikni belgilash uchun muhim ahamiyatga ega.

10-mavzu: Shaxs qiyofasini o'rganish testlari

Bu turdagi testlar (masalan, MMPI, 16PF, TAT, Rorschach testi) shaxsning individual-psixologik xususiyatlarini, ichki dunyosini, munosabatlarini va xarakterini chuqur tahlil qilishga imkon beradi.

Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar (4 semestr)

1-mavzu: Psixik bilish jarayonlari diagnostikasi

Bu yo'nalish inson ongidagi kognitiv jarayonlarni – idrok, xotira, tafakkur, diqqat va tasavvur kabi psixik funksiyalarni baholash va o'lchashga qaratilgan. Testlar yordamida bu jarayonlarning rivojlanish darajasi va holati aniqlanadi.

2-mavzu: Shaxsning funksional holatlari psixodiagnostikasi

Bu diagnostika insonning jismoniy va psixologik faollik darajasini, hushyorlik, charchoq, stress, psixofiziologik holatini o'rganishga qaratilgan. U ish faoliyati samaradorligini oshirish va sog'lom muhitni ta'minlash uchun muhimdir.

3-mavzu: Shaxsning emotsional holatlari psixodiagnostikasi

Bu yo'nalish odamlarning emotsional reaktivligi, affektiv holatlari (quvonch, g'am, qo'rquv va h.k.), stressga chidamliligi, tashvish darajasi va emotsional barqarorligini aniqlashga xizmat qiladi.

4-mavzu: Shaxsning motivatsion sohasi psixodiagnostikasi

Motivatsion diagnostika shaxsni harakatga undovchi ichki sabablari – ehtiyoj, qiziqish, maqsad va intilishlarni aniqlaydi. Ushbu ma'lumotlar ta'lim, mehnat va shaxsiy rivojlanish jarayonlarida katta ahamiyatga ega.

5-mavzu: Shaxsning aksentuatsiya diagnostikasi
Aksentuatsiyalar – bu shaxs xarakterining haddan tashqari kuchaygan jihatlardir. Bu diagnostika orqali shaxsning qaysi xarakter aksentual tipiga mansub ekani aniqlanadi (masalan, gipertimik, demonstrativ, pedantik va h.k.).

6-mavzu: Shaxsning pedagogik diagnostikasi
Bu yo'nalish o'quvchilarning o'quv motivatsiyasi, aqliy rivojlanishi, qobiliyatlari va ta'limga munosabatini aniqlash orqali ta'lim jarayonini shaxsga moslashtirishga yordam beradi.

7-mavzu: Klinik psixodiagnostika

Klinik psixodiagnostika ruhiy kasalliklar, emotsional buzilishlar, nevrozlar, depressiya va psixopatiyalarni aniqlash, ularni turkumlash hamda davolash uchun diagnostika vositalarini o'z ichiga oladi.

8-mavzu: Intellektni o'lchash, iqtidor va kreativlik diagnostikasi

Mazkur diagnostika insonning aqliy salohiyati, analitik fikrlashi, muammolarni hal qilish qobiliyati, shuningdek, ijodkorlik darajasini aniqlashga qaratilgan. IQ testlari, Torrens testlari va boshqa metodlardan foydalaniladi.

9-mavzu: Qobiliyatlar diagnostikasi

Qobiliyatlar diagnostikasi orqali shaxsning ma'lum bir faoliyat turiga nisbatan mosligi, potentsiali va iste'dodi aniqlanadi. U turli sohalarida kasb tanlash, ixtisoslikni belgilash uchun muhim ahamiyatga ega.

10-mavzu: Shaxs qiyofasini o'rganish testlari

Bu turdagi testlar (masalan, MMPI, 16PF, TAT, Rorschach testi) shaxsning individual-psixologik xususiyatlarini, ichki dunyosini, munosabatlarini va xarakterini chuqur tahlil qilishga imkon beradi.

Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar (4-semestr)

1-mavzu: Shaxslararo munosabat psixodiagnostikasi

Shaxslararo munosabatlar psixodiagnostikasi insonlar o'rtasidagi muloqot sifati, empatiya darajasi, ijtimoiy moslashuv, liderlik va ziddiyatlarga bo'lgan munosabatni o'rganishga yo'naltirilgan. Sotsiometriya, Liri shkalasi va boshqa testlar qo'llaniladi.

2-mavzu: Kasbiy faoliyat diagnostikasi

Kasbiy faoliyat diagnostikasi shaxsning tanlagan kasbida qanday ishlashi, professional layoqat darajasi, kasbga yaroqliligi, stressga chidamligi va mehnat unumdorligini baholaydi. Kasbiy kompetensiyalar testlari asosiy vosita hisoblanadi.

3-mavzu: Kasbiy qiziqish va moyillik diagnostikasi

Bu diagnostika shaxsning qaysi kasb yoki sohalariga tabiiy moyilligi va qiziqishini aniqlaydi. Holland, Klimov, Golomstock va Shindin testlari orqali kasbiy yo'nalishni aniqlashga yordam beradi.

4-mavzu: Kasbiy o'zini o'zi aniqlash uchun psixodiagnostika

Shaxs o'zining ichki imkoniyatlari, kasbga bo'lgan tayyorligi va qiziqishlarini ang'ay olishi bu yo'nalishning markazida turadi. "Men konsepsiyasi", reflektiv testlar, kasbiy o'zini ang'ayish darajasini aniqlovchi metodikalar ishlatiladi.

5-mavzu: Kasbiy motivatsiya diagnostikasi

Kasbiy motivatsiya diagnostikasi shaxsni kasbiy faoliyatga undovchi ichki (qiziqish, o'zini rivojlantirish) va tashqi (moddiy rag'bat, maqom) omillarni aniqlashga qaratilgan. V. Morosanova va Klimovning motivatsion testlari keng qo'llaniladi.

6-mavzu: Shaxslararo munosabat psixodiagnostikasi (ikkinchi ko'rinish)

Bu yo'nalishda ijtimoiy guruhdagi munosabatlar, o'zaro ishonch, hurmat va psixologik iqlimni aniqlash ko'zda tutiladi. Ko'p hollarda o'quv jamoalari, ishchi guruhlar va oiladagi munosabatlar o'rganiladi.

7-mavzu: Kasbiy faoliyat diagnostikasi (ikkinchi ko'rinish)

Shaxsning kasbda o'zini namoyon qilishi, qaror qabul qilish tezligi, ishdagi barqarorlik va muammolarni hal qilish qobiliyati o'rganiladi. Ish joyida psixologik portretni aniqlash maqsadida qo'llaniladi.

8-mavzu: Kasbiy qiziqish va moyillik (ikkinchi ko'rinish)

Shaxsning bolalikdan shakllangan tabiiy moyilliklari va kasbga nisbatan qiziqishlarini aniqlash orqali unga eng mos yo'nalishni belgilash mumkin. Bu jarayonda kasbiy qiziqishlar inventarlari va assotsiativ testlar ishlatiladi.

9-mavzu: Kasbiy o'zini o'zi aniqlash uchun psixodiagnostika (ikkinchi ko'rinish)

Kasbiy yo'l tanlashda shaxs o'zini qay darajada anglagani va shu yo'nalishga mosligini baholash muhim. Bu jarayonda o'z-o'zini baholash, kasbiy identifikatsiya, hayotiy maqsadlar tahlili metodlari ishlatiladi.

10-mavzu: Kasbiy motivatsiya diagnostikasi (ikkinchi ko'rinish)

Bu diagnostika shaxs kasbiy faoliyatni qanday motivlar asosida bajarayotganini – bu ichki qoniqishmi, ijtimoiy maqommi yoki moliyaviy manfaatmi – aniqlashni ko'zlaydi. Shaxsiy qadriyatlar shkalasi, motivatsion profil testlari qo'llaniladi.

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Umumiy psixodiagnostika-2 (4-semestr)

1. Murakkab ruhiy holatlar va Frustratsiya diagnostikasi.
2. O'quv motivatsiyalari o'rganish psixologik metodikalari.
3. Moyillik va Qobiliyatlar diagnostikasi
4. Qobiliyatlar diagnostikasi metodlarini qo'llash sohalari (iqtidorni aniqlash, kasbga yaroqlilik diagnostikasi, kasbiy maslahat va boshq).
5. Havotir darajasini aniqlovchi diagnostikasi

6. Munosabatlar sog'lomligini aniqlash diagnostikasi	
7. Ota-onalar bilan munosabatlari diagnostikasi metodlari va metodikalari.	
8. Adaptatsiya va dezadaptatsiya diagnostikasi.	
9. Maktabgacha yoshdagi bolalarni testdan o'tkazish.	
10. Konfliktologiya diagnostikasi.	
11. O'quv motivatsiyalari va o'quvchilarning o'qishga emotsional munosabatlarini o'rganish psixologik metodikalari.	
12. Oilaviy munosabatlar diagnostikasi	
13. Oila rasmi diagnostikasi.	
14. Nevrotik holatlarni diagnostika metodikalari.	
15. Novtotizm va ruhiy buzilish diagnostikasi	
3.	V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • Umumiy psixologiya fanining nazariy qismini biladi. Asab tizimining paydo bo'lishi, filogeneza rivojlanish tarixi haqida <i>tasavvurga ega bo'ladi</i>; • Psixolog mutaxassislarni mavzular va metodologiya asosida muammolarni <i>tahlil qila oladi</i>; • Mavzular bo'yicha tahlil ish qilishni biladi; • Psixolog faoliyati va psixologni foydalanadigan metodlarini <i>bilishi va ularidan to'g'ri foydalana olishni o'rganadi</i>; • har bir tarmoqda: psixologik faoliyat, tibbiyot sohasida psixologik yordam, ijtimoiy munosabatlar sohasida psixolog faoliyati xususiyatlari, mehnat psixologiyasi va tashkiliy psixologiya, iqtisod va biznes sohasida psixologiyaga oid <i>ko'nikma va bilimlarga ega bo'ladi</i>; • kadrlarni baholash, tanlash, o'qitish va boshqarish <i>ko'nikmalariga ega bo'ladi</i>
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: (quyidagi metod va texnologiyalar tafsiya etiladi) • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar
5.	VII. Talabalarining kreditlarni olish tartibi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrda 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida Nizom"ning 15- va 30-bandlariga asosan Umumiy psixodiagnostika fanidan 3 – semestrda 180 soat o'quv yuklamasini o'zlashtirgan, 4 – semestrda 120 soat o'quv yuklamasini

o'zlashtirgan, fan dasturi (sillabus)da belgilangan baholash tartibiga ko'ra ijobiy baholanib kashiy kompetensiyalarni yetarli darajada egallagan talabaga 3-4 – semestrda 10 ta kredit beriladi.

Talaba belgilangan ta'lim olish natijalariga erisha olmagan taqdirda kreditlar berilmaydi.

Talabalarining bilimni baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida belgilanadi.

Umumiy psixodiagnostika faniga kunduzgi bakalavr ta'lim yo'nalishlarida 3-semestr bo'yicha 20 soat ma'ruza, 20 soat amaliy, 20 soat seminar, 120 soat mustaqil ta'lim ajratilgan. 4-semestr bo'yicha 20 soat ma'ruza, 20 soat amaliy, 20 soat seminar, 60 soat mustaqil ta'lim ajratilgan. Universitet nizomi bo'yicha bu 300 soat yuklama hajmiga 10 kredit beriladi.

Talabalarining bilimni baholash mezonlari:

Umumiy psixodiagnostika fanidan (mutaxassislik yo'nalishlariga) talaba nazariy qismini biladi. Umumiy psixodiagnostika fanining maqsadi va vazifalari aytib bera oladi, predmeti haqidagi tasavvurlar rivojlanishning asosiy bosqichlarini tushunadi, umumiy psixodiagnostika haqida batafsil yoritib bera oladi, umumiy psixodiagnostika atamasini turli nomlarini va psixodiagnostika mustaqil fan sifatida shakllanishi tarixi haqida tasavvurga ega bo'ladi, ijodiy fikrlay oladi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **5 (a'lo) baho**;

talaba umumiy psixodiagnostika fanining maqsadi va vazifalari aytib bera oladi, predmeti haqidagi tasavvurlar rivojlanishning asosiy bosqichlarini tushunadi, psixodiagnostika tarixi haqida batafsil yoritib bera oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **4 (yaxshi) baho**;

talaba umumiy psixodiagnostika fanining maqsadi va vazifalari aytib bera oladi, predmeti haqidagi tasavvurlar rivojlanishning asosiy bosqichlarini tushunadi va olgan bilimni amalda qo'llay oladi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – **3 (qoniqarli) baho**;

talaba umumiy psixodiagnostika an dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda – **2 (qoniqsiz) baho** bilan baholanadi.

Oraliq nazorat: o'tilgan mavzular asosida yozma shaklda 2 marta o'tkaziladi Har bir oraliq nazorat bilet ko'rinishadagi savolnomalardan iborat bo'lib, Savollarga javob berganiga qarab og'zaki savolga javob tariqasida baholanadi 2-oraliq nazorat 14 chi 15 mavzulardan so'ng amalga oshiriladi.

Har bir oraliq nazorat bilet ko'rinshadigi savolnomalardan iborat bo'lib, og'zaki savolga javob tariqasida baholanadi/ Yakuniy nazorat: Semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha og'zaki shaklida o'tkaziladi. Har bir yakuniy nazorat bilet ko'rinshadigi savolnomalardan iborat bo'lib, har bir savolga 5 (balli konvertatsiya asosida 2dan 5 balgacha)ballik baho bilan baholanadi. Umumiy savollar soni 3ta. Umumiy yakuniy nazorat uchun100 ball belgilangan.	Namuna O'qigan adabiyot va ma'lumotlar konsepti shaklida semester uchun 1. Talabaga mustaqil fikrlashga imkoniyat yaratish ! 2. Talaba ijodkorlikka rag'batlantirish ! 3. Talabaga ko'chirish imkoniyatidan qochish, qog'ozbozlikdan qochish uchun olingan materiallarni plagiat va internetdan tekshirish nazorat qilish!; 4. Ko'proq adabiyotlarni mustaqil mutoala qilishga, o'qib o'rganagan adabiyotlarni mustaqil sharhlashga va tarjima qilishga sharoit yaratish ; 5. Talaba guruhda olingan bilim va ko'nikmalarni mustaqil sinashga, erkin fikrlashga va zamonaviy texnika imkoniyatlardan unumli foydalanishga sharoit yaratish ; 6. Har bir talaba kurs davomida, mustaqil ish eksperiment /trending diagnostik konsultativ topshiriq bilan ballarini to'play oladi !
6.	Asosiy adabiyotlar 1. Muxamedova D.G., Mullaboyeva N.M., Rasulov A.I Umumiy psixodiagnostika. T.:Mumtoz so'z, 2018 y 2. G'oziyev E.G'. Umumiy psixologiya.T.:O'qituvchi, 2010. 3. Jalilova S.X. Umumiy psixodiagnostika 4. Журия А.Р. Лекции по общей психологии. –СПб.: Питер, 2006. – 320 с. Qo'shimcha adabiyotlar 5. Mirziyoev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. Toshkent, O'zbekiston nashriyoti, 2017. 6. Mirziyoev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. Toshkent, O'zbekiston nashriyoti, 2017 7. David F. Lohman, Joni M. Lakin. Reasoning and Intelligence. New York: Cambridge University Press.- 2009. 8. Duane P.Schults. Theories of Personality. Wadsworth, a division of Thomson Learning, Inc. Copyright © 2005.-550p. 9. Gerald Matthews.- Cambridge University Press.- 2009.-906 p. Axborot manbaalari 10. http://textshare.tsx.org 11. http://www.mgimo.ru/fileservers/ 12. http://www.ssu.runnet.ru/... 13. http://www.philol.msu.ru/~rlc2001/ru/sch_14.htm

	O'quv dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2025-yil " 28 " "08" dagi " 1 " -sonli bayoni bilan ma'qullangan.
Psixologiya va sotsiologiya fanlar kafedrasi mudiri, psixol.f.n., dotsent Aslanov I.N. (imzo)	Tuzuvchilar: Turayev B.B. (imzo) Psixologiya va sotsiologiya fanlar kafedrasi katta o'qituvchisi Karimov F. (imzo) Psixologiya va sotsiologiya fanlar kafedrasi katta o'qituvchisi
Taqrizchilar: Sattorov V.N. (imzo) Psixologiya va sotsiologiya fanlar kafedrasi dotsenti, p.f.n.;	Rasulov A.I. (imzo) O'zMU Umumiy psixologiya kafedrasi professori, psixol f.d (DsC)

Mazkur o'quv dasturi "Umumiy Psixologik diagnostika" kursining mazmuniga javob beradigan va global ta'lim muassasalari (THE World Reputation Rankings 2025 va QS World University Rankings 2025 — Psychology mavzusi bo'yicha) misollarini o'z ichiga olib, Word formatida taqdim etilmoqda.

№	OTM Universitet nomi	THE (2025)	QS (2025)	Mazkur dasturdagi mavzu nomi	Havolalar:
1	Harvard University	1 o'rin	4 o'rin	Klinik psixologik diagnostikada psixometriyaning zamonaviy instrumentlari	https://www.timeshighereducation.com/press-releases/out-now-world-reputation-rankings-2025
2	MIT (Massachusetts Institute of Technology)	2 o'rin	1 o'rin	Davriy va kognitiv tahliliy diagnostikada kompyuter-visual testlar	https://www.qs.com/rankings-released-qs-world-university-rankings-2025/
3	University of Oxford	2 o'rin	3 o'rin	Diagnostik usullarda etika va madaniyatshunoslik	https://www.timeshighereducation.com/press-releases/out-now-world-reputation-rankings-2025
4	Stanford University	4 o'rin	6 o'rin	Proektiv diagnostika usullari va yoshlar modeli	https://www.qs.com/rankings-released-qs-world-university-rankings-2025/
5	University of California, Berkeley	6 o'rin	top-10 o'rin	Neyropsixologiya va diagnostika integratsiyasi	https://www.timeshighereducation.com/press-releases/out-now-world-reputation-rankings-2025
6	Tsinghua University (China)	8 o'rin	20 o'rin	Kontekstda kross-madaniy diagnostika	https://timesofindia.indiatimes.com/education/news/the-world-university-reputation-rankings-2025